

En kläckare

FÖR SOMMARENS ÄVENTYR

När storharren struntar i din fluga gäller det att hitta nya knep. Öka huggchansen med dubbla flugor på tafsen.

Text och foto: Johan Klingberg

Älvsilven hör till de större och mer populära harrälvarna i Norge som ofta besöks av turistande svenskar. Högre upp i systemet kallas älven lokalt för Femundsälven. Här rinner den igenom klassiska fiskeplatser som Isterforsen och Galtströmmen som lockat tillresta fiskare ända sedan åren före kriget. Området här är lättillgängligt och erbjuder ett mycket varierat fiske där alla har möjlighet att finna sitt eget smultronställe.

Första gången som jag själv fiskade där var en tidig förmiddag i juli månad under 1980-talet. Värmeböljan höll ett stadigt grepp och vattennivån i älven var oroväckande låg. Dagfiske var inte att tänka på, fisken stod oåtkomliga för våra flugor, gärna djupt nere i det snabbare vattnet. Vi fick snart klart för oss att det var nattfiske som gällde. Det berättades att harren började vaka först vid elva på kvällen och därefter ytterligare några timmar in på natten.

En behaglig känsla växte sakta fram, slappa på dagarna och fiska på nätterna. Redan samma kväll satt vi redo och inväntade nattens "vakrise". Märkligt nog så syntes också de första nattsländorna bryta vattenytan först en stund före elva, precis som utlovats. Vaken lät inte dröja på sig och ytterligare en halvtimme senare var vakfesten i full gång. Älven fullkomligt kokade av vakande harr i alla storlekar. Flugorna som rekommenderats var i första hand kompakt bundna, olivfärgade nattsländepuppor. Dessa puppor skulle kastas snett nedströms och fiskas hem genom traditionell vätflugemaner. Till en början var fisket enkelt

och jag fick några skapliga harrar i snabb följd. Ett stycke längre nedströms vakade plötsligt en betydligt större fisk än dem vi hittills sett. Den olivgröna nattsländepuppan läts svepa in i en stigande rörelse framför fisken. Inget hände, jag försökte på nytt men denna gång genom att sätta lite fart på flugan, samma sak igen, inget hände.

Fenomenet höll i sig även de efterföljande kvällarna, en del av de vakande fiskarna tog de nedströms presenterade pupporna medan andra tvärvägrade.

Under tredje natten kom så vändningen. Jag stod utvadad några meter i älven och fiskade på en av de harrar som vägrat. Efter en stund kom något mörkt, knappt centimeterlångt flytandes i vattenytan framför mig. Genom att sträcka ut häven fiskade jag upp det och kunde snart konstatera att det rörde sig om en ganska rejäl olivgrön nattsländepuppa. Den hade följt med ytströmmen men misslyckats med att kränga av sig pupphuden.

Den sjunkande puppan byttes snabbt ut till en infettad hjorthårskläckare. Då fisken på nytt vakat sig trygg kastade jag ut flugan ut ett par meter uppströms vakplatsen. Fritt drivandes med ytfilmen togs flugan omedelbart då den gled in över fiskens ätplats. Harren var drygt femtio centimeter lång och var den största som fångades under hela resan.

Men, den fridriftande kläckaren var bara en del av lösningen. De fiskar som tog de stigande nattsländepupporna var inte

alls lika intresserade av en flytande kläckare. Lösningen var att fiska med två flugor samtidigt. En flytande kläckare i kombination med en sjunkande olivgrön nattsländepuppa. Tacklet som används till att presentera en sjunkande och en flytande fluga är enkelt att göra. Fäst en dryg halvmeter lång tafsända i krokbojen på kläckaren. Knyt sedan fast den sjunkande nattsländepuppan i ändan på tafsen. På så vis ges fisken två valmöjligheter, en flytande och en sjunkande fluga.

Enklast fiskar man flugorna fridriftandes genom att kasta dem snett uppströms. Då flugorna driver med strömmen så håller man ständigt koll på kläckaren som fungerar både som fiskefluga och som nappindikator på samma gång.

Chichabou- skräpfjädrarna som ger flugan extra liv

Tidigare var det främst fjäder ifrån nacke- och sadelskinn som användes ifrån tupp eller höna. I dag används i stort sett alla fågelns fjädrar. Ifrån honans undersida sitter en mjuk, nästan marabouliknande fjäder som används till att göra stjärtar och kroppar med. Många av chickaboufjädrarna har en mycket tunn eller obefintlig mittstam mot fjäderns spets. Det gör att den går att använda som stjärt direkt, utan att mittstammen först måste avlägsnas. Men det är också vanligt att chickaboufjädrarna används till att göra kroppar. Resultatet blir mycket livfulla och realistiska kroppar att imitera såväl stora nymfer som

nattsländepuppor med. Fjädrarna finns att köpa antingen som lösa hackel i påse eller på skinn. Kostnaden för ett skinn med chickaboufjäder varierar mellan 160-190 kronor.

Hjorthår- det luftfyllda hårstrået

Hjortens vinterpäls fungerar som ett isolerande täcke mot vind, kyla och väta. För att förstärka den isolerande effekten är håren uppbyggda med luftfyllda celler. Hjorthåren har därför mycket bra flytegenskaper och ingår ofta som vingmaterial till många populära torrflugor. Dessutom reser sig håret då det utsätts för tryck ifrån bindtråden. Denna egenskap har gjort att man ofta använder hjorthår för att binda volymiösa flugor, där Muddler Minnow antagligen hör till de mer namnkunniga mönstren.

Men det är inte enbart hjorten som har den här typen av hår. Även rådjur, ren eller antilop har samma typ av päls. Men hårens egenskaper skiljer sig något från varandra beroende på art. Vissa hårtyper passar bäst till vingar medan andra passar bättre att göra spunna kroppar med.

Hjorthår köper man på skinn i de flesta sportfiskebutiker som säljer flugbindningsmaterial. Men se upp så att du inte köper dålig kvalitet. Bra hår har långa, fint taperade hår med jämna tunna spetsar. Kolla därför håret noggrant före du köper en bit. Håren finns att köpa dels ofärgat och dels som färgat. Kostnaden för hjorthår varierar mellan 30-60 kronor.

Chickaboukläckaren

FAKTA OM NATTSLÄNDEPUPPOR

I Sverige finns det ca 220 olika nattsändearter utspridda över hela landet. Olika arter föredrar olika miljöer, vilket gjort att de finns representerade i såväl stilla, som rinnande vatten. Sländans livscykel börjar med ett ägg som kläcks till en larv. Ifrån larvstadiet sker senare ytterligare en omvandling till en vingad slända. Vid omvandling från larv till slända sker först en förpuppling. Puppen kläcker till en vingad slända antingen fritt driftandes i vattenytan, eller ovanför vattenytan uppkruken på en sten eller på torra land. Kläckaren i det här numret av Svenskt fiske skall imitera en puppa som kläcker fritt i ytfilmen.

Chickaboukläckaren

Krok: Lätt krok, gärna böjd.

Tråd: Som matchar kroppen

Ribbing: metallwire, silver

Kropp: Chickabou

Vinge/ thorax: Hjorthår

Fäst fast en bunt hjorthårsfibrer strax bakom krokögat med spetsarna riktade framåt.

Fäst chickaboufjäders genom att först linda ett par lösa bindtrådsvarv över fjäderns rotända, med spetsarna riktade bakåt.

Dra sedan in fjädern under trådvarven tills flugstjärten är tillräckligt lång och fixera den med några trådvarv. Fäst därefter in metallwiren över fjädern.

Tvinna chickaboufjäders runt bindtråden och linda dem tillsammans runt krokskaftet till en kropp hela vägen fram till krokögat. Linda sedan fram ribbingen i täta varv över kroppen.

Dra ut några extra fjäderfibrer från kroppen med hjälp av dubbingnålen. Fibrerna är mycket rörliga och imiterar insektens ben. Vik bak hjorthåren över flugans thoraxparti och fäst fast fibrerna på flugkroppens ovansida med några hårt dragna trådvarv.

Gör en stark avslutningsknut över hjorthårsfibrerna och lacka.

